

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового розміщення внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку Хмельницького професійного ліцею електроніки

24 березня 2025 року

м. Хмельницький

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового розміщення (далі – МТР/ заклад).

Склад моніторингової групи:

Рудзінський Владислав Ігорович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

Кучер Тетяна Михайлівна – завідувача господарством.

Керівник МТР на момент моніторингового візиту був відсутній.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: Хмельницький професійний ліцей електроніки.

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Тернопільська, 40, м. Хмельницький, Хмельницький район, Хмельницька область.

Форма власності: державна.

Балансоутримувач (власник): Міністерство освіти і науки України.

Ініційовано внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції: не ініційовано.

Попередній моніторинговий візит здійснювався 30 листопада 2023 року

З одинадцяти рекомендацій, що надавалися за результатами попереднього моніторингового візиту, виконано три, а саме:

- для ВПО було надано 4 холодильники;
- встановлено нові меблі для дитячого куточку;
- відремонтовано сушильну машину.

Розташування

МТР розміщено на 4 поверсі 9-поверхової будівлі учнівського гуртожитку.

Заклад розташований в населеному пункті в безпосередній близькості до об'єктів соціальної інфраструктури: 10-15 хв. пішої ходи до Амбулаторії загальної практики сімейної медицини, 10 хв. до школи та 5 хв. до дитячого садочку, аптеки, магазину та зупинки громадського транспорту.

Наповненість

Будівля МТР одночасно розміщує внутрішньо переміщених осіб та використовується за своїм функціональним призначенням (учнівський гуртожиток).

МТР розраховано на 40 місць, на момент візиту у закладі мешкає 52 ВПО: 18 чоловіків, 31 жінок, 3 дітей (1 хлопчик та 2 дівчат).

Серед ВПО 22 особи літнього/пенсійного віку та 1 особа з інвалідністю.

Облік мешканців МТР не ведеться відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Видатки на комунальні послуги з ВПО не стягуються.

За інформацією керівництва МТР, заклад регулярно подає показники щодо компенсації видатків на комунальні послуги, натомість компенсація, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану» відбулася лише 1 раз.

В МТР не укладенні типові договори, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями МТР.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля МТР облаштована функціонуючими інженерними системами, до яких належать системи електропостачання, опалення, вентиляції, водопостачання та водовідведення.

У закладі наявне централізоване опалення.

Водозабезпечення: холодна та питна вода подаються централізовано. Гаряча вода забезпечується централізовано щодня з 6:00 до 9:00 та з 18:00 до 23:00.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). В закладі наявні альтернативні джерела енергії – 1 генератор.

В МТР наявна функціонуюча система управління відходами. Сміттєві баки доступні в радіусі 50 м від житлової зони.

Харчування

Мешканці готують їжу самостійно. Купують продукти харчування своїм коштом.

На 4 поверсі МТР облаштовано 2 окремих кухонних приміщення для приготування та прийому їжі, а також зберігання продуктів, які обладнані відповідним майном, що є доступними для всіх мешканців МТР, а саме:

4 стаціонарними газовими плитами для приготування їжі на 4 конфорки кожна, 4 мікрохвильовими печами та 8 холодильниками. Електричні чайники наявні в кожній кімнаті.

В кухні наявні мийка, столи, шафи та кухонний інвентар (фото 2).

Санітарія та гігієна

В МТР наявні 2 душові кімнати – одна на 3-му поверсі (обладнана за кошти Міжнародної організації з міграції МОМ), друга в підвальному приміщенні закладу. В кожній душовій кімнаті наявні по 4 душові кабінки (фото 8). Натомість, керівництво навчального закладу забороняє ВПО користуватися душовими на 3-му поверсі і віддало ці душові для студентів закладу. Адміністрація МТР обґрунтовує це тим, що таким чином відокремила ВПО і студентів, які проживають на 3-му поверсі.

Також в МТР наявні 12 вбиралень по 1 туалету кожна. Відповідно, один душ на 15-16 осіб та один туалет на 5-6 осіб. Санітарно-гігієнічні кімнати не розподілені за ознакою статі, але мають засувки/замки.

На момент моніторингу в МТР наявні 5 пральних машин та 1 сушильна машина, що не відповідає мінімальним вимогам (наявність 2-х пральних та 1 сушильної машини на 20 осіб). Окрім сушильної машини, в МТР визначено місце для сушки речей.

Температура в приміщеннях МТР відповідно до сезону підтримується місцевим підприємством ТКЄ. Однак мешканці скаржаться на холодні батареї і температуру нижче норм, зокрема в душовій, яка знаходиться в підвальному приміщенні та в окремих кімнатах.

Також у підвальному приміщенні МТР де знаходяться душові кімнати виявлена проблема із великою кількістю комах (фото 4).

Мешканці встановили графік чергування і своїми силами забезпечують прибирання та підтримку чистоти. Також прибирання та підтримку чистоти забезпечує і персонал закладу.

Протипожежна безпека, укриття

У МТР на момент моніторингу наявний план евакуації, вогнегасники, протипожежна сигналізація (фото 10). Аптечка першої медичної допомоги знаходиться в чергового по гуртожитку.

МТР облаштоване найпростішим укриттям у вигляді підвального приміщення.

Укриття має Акт обстеження ДСНС. Місткість 150 осіб, що відповідає кількості ліжко-місць у МТР з урахуванням працівників.

Умови перебування, оснащення: наявні вогнегасник, стаціонарний с/вузол, запаси води, лавки, запасний вихід, примусова вентиляція, підведена проточна вода.

За потреби, мешканці користуються укриттям в учбовому корпусі освітнього закладу, яке розташовано на відстані біля 500 м і вміщує 180 осіб.

Укриття не доступне для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (фото 6).

Безбар'єрність

В закладі наявний пандус, натомість відсутнє інше додаткове обладнання для осіб з інвалідністю (фото 1).

Приміщення МТП не облаштовані засобами безперешкодного доступу для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення, включаючи місця загального користування та приміщення, у яких облаштовані ліжко-місця.

В МТП не облаштовано щонайменше один душ/одну ванну та один туалет, обладнаний для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Укриття не обладнане засобами безперешкодного доступу.

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані в 16 окремих приміщеннях (житлових кімнатах). ВПО проживають в кімнатах розміром 11 та 17 кв. м в кількості від 2 до 4 осіб (фото 7).

Особи, пов'язані між собою спільним побутом, сімейними (родинними) відносинами проживають в окремих кімнатах.

Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами (одинаки), розміщені в окремих від сімейних осіб кімнатах. Не допускається розміщення в одній кімнаті осіб різної статі.

Вхід до приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, обладнаний замками/засувками на вхідних дверях.

В кожному приміщенні облаштовано не більше чотирьох ліжко-місць, що відповідає мінімальним вимогам.

Площа, виділена для одного ліжко-місця, використовується для облаштування спального місця, зберігання особистих речей та становить менше 6 кв. м.

Мешканцям надані в користування предмети для облаштування ліжко-місць, зокрема ліжко, постільні речі (матрац, подушки, ковдри, постільна білизна тощо).

Наявні меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей. Однак їх не достатньо для задоволення потреб мешканців МТР.

В кімнатах встановлені металопластикові вікна, які пропускають холодне повітря через щілини. На підвіконнях присутня вологість і цвіль (фото 9).

Дозвілля

В МТР облаштовані місця для дозвілля, з урахуванням потреб мешканців МТР, включаючи місце для проведення зборів, організації дозвілля, а також надання соціальних, адміністративних та публічних (електронних публічних) послуг. Для цих цілей адміністрацією закладу визначені хол і дитячий простір (фото 5).

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні МТР наявний інформаційний стенд із зазначенням актуальної для мешканців інформації (фото 3). В МТР встановлено механізм зворотного зв'язку з мешканцями та визначено порядок звернень і порядок розгляду звернень.

ВПО мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та отримують допомогу на проживання.

Мешканці МТР підписали декларації з місцевими лікарями та мають доступ до медичних послуг.

Освіта

2 дітей навчаються у місцевих навчальних закладах та 2 дітей навчається у місцевому дитячому садку, 1 дитина навчається у місцевому садочку.

В закладі відсутні окремі приміщення для самопідготовки та дистанційного навчання. Наявний якісний платний інтернет.

Працевлаштування

На сьогодні працевлаштовано 4 мешканців МТР.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 6 особами.

Під час особистого спілкування з мешканцями МТР з числа ВПО, скарг, звернень чи пропозицій до Уповноваженого щодо порушення прав громадян не надходило.

В той же час мешканцями було порушено наступні питання:

- в окремих кімнатах з вікон, які знаходяться у закритому стані, задуває холодне повітря;

- не дотримується температурний режим у приміщеннях, де облаштовані ліжко-місця та душовій в підвальному приміщенні;

- недостатньо меблів в житлових кімнатах;

- на 3 поверсі гуртожитку для ВПО коштом благодійних організацій було облаштовано душ на 4 кабінки. Однак адміністрація повністю обмежила доступ ВПО до нього і закрила на замок. Зараз душовою кімнатою користуються виключно студенти, що проживають в гуртожитку. Адміністрація МТР запропонувала ВПО користуватися душовою кімнатою у підвальному приміщенні гуртожитку, однак ВПО скаржились на те, що ця духова не обладнана належним чином, зокрема потребують заміни душові лійки, відсутні поручні, а також низька температура. Окрім того в приміщенні наявно багато комах (фото 4);

- в МТР наявні пральні машини, натомість ВПО обмежено доступ до їх використання шляхом запровадження прання лише відповідальною особою освітнього закладу, яка має доступ до пральних і сушильної машини, якому ВПО здають речі для прання.

Правопросвітницькі заходи проведено для 20 осіб.

Проведено інформування мешканців МТР щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також роз'яснено порядок та можливі шляхи звернення до Уповноваженого.

Також мешканцям було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи Консультаційного центру в м. Хмельницькому.

З просвітницькою метою в місці загального доступу було розміщено відповідні інформаційні матеріали.

Загальні потреби МТР:

- забезпечення МТР меблями для зберігання особистих речей мешканців МТР, зокрема стільцями, шафами, комодами і тумбочками для зберігання власних речей;
- облаштування душової кімнати для ВПО вішалками для одягу, гумовими килимками, поручнями тощо;
- забезпечення дотримання температурного режиму в душовій, а також в житлових кімнатах;
- налаштування щільності вікон;
- забезпечення доступу до ліфта для ВПО з числа маломобільних груп населення, які проживають на 4 поверсі;
- забезпечення можливістю користуватися душовою кімнатою, облаштованою для ВПО коштом благодійних організацій, яка розташована на 3-му поверсі шляхом встановлення відповідного графіку її використання, зокрема у вихідні дні;
- забезпечення вільного доступу ВПО до використання пральних і сушильної машин.

Рекомендації Хмельницькій ОВА за результатами моніторингового візиту:

Посилити увагу щодо виконання рекомендацій, які надавалися за результатами попереднього моніторингового візиту, зокрема: забезпечити безбар'єрне пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТР, а також безбар'єрний доступ та користування об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування; вжити заходи з метою забезпечення дотримання температурного режиму у кімнатах проживання ВПО.

Розглянути питання щодо можливості переведення особи з інвалідністю (за її згоди), яка проживає на 4 поверсі та немає змоги користуватись ліфтом, до іншого МТР в місті Хмельницький, в якому забезпечено доступність та наявне санітарно-гігієнічне приміщення, обладнане у відповідності до потреб для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Рекомендації Хмельницькому професійному ліцею електроніки за результатами моніторингового візиту:

- забезпечити можливістю користуватися душовою кімнатою, облаштованою для ВПО коштом благодійних організацій, яка розташована на 3-му поверсі, зокрема шляхом затвердження відповідного графіку;
- облаштувати належним чином душову кімнату, яка розташована в підвальному приміщенні, зокрема забезпечити належний температурний режим, забезпечити вішалками для одягу, гумовими килимками, поручнями тощо;

- опрацювати можливість користування ліфтом для ВПО, які проживають на 4 поверсі, особливо з числа маломобільних та людей з інвалідністю;
- забезпечити налаштування щільності вікон у кімнатах проживання ВПО з метою забезпечення належного температурного режиму та попередження появи плісняви та грибка;
- здійснити заходи щодо приведення умов проживання відповідно до санітарно-гігієнічних вимог (пліснява та грибок в житлових кімнатах, комахи в душовій),
- опрацювати питання забезпечення доступу мешканців МТП до пральних машин з визначенням відповідальності/відповідального з числа ВПО щодо стану і збереження пральних машин.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини
в Хмельницькій області**

Владислав РУДЗІНСЬКИЙ

Фотознімки до звіту**Фото 1****Фото 2****Фото 3****Фото 4****Фото 5****Фото 6**

Фото 7**Фото 8****Фото 9****Фото 10**